

καὶ ὠδηγεῖτο ὑπὸ τῆς μητρὸς τῆς εἰς τὴν ἀπ' ἀνθη ἐρ-
ραντισμένην κλίνην. Οἱ δὲ προσκεκλημένοι ψάλλον-
τες τὰ κοιμητικὰ λεγόμενα ἐπιθάλαμια, ἀ-
νεχώρουν.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΟΙ ΠΟΜΠΗΙΟΙ — Η ΗΡΑΚΛΕΙΑ.

Κατὰ τὰ 79 ἀπ. Χριστ. ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας
τοῦ Γίτου, τὸ Ἡφαιστειὸν ὄρος τῆς Ἰταλίας Βεσου-
βιον, διὰ φοβερῶν ἐκρήξεων συνηνωμένων μετὰ τρομε-
ροῦ σεισμοῦ, κατεβύθισεν ὀλοκλήρους πόλεις τῆς Καμ-
πανίας, ἐξ ὧν διεκρίνοντο οἱ Πομπηῖοι καὶ ἡ Ἡρά-
κλεια. Ἐμενον δὲ αἱ χῶραι αὗται ὡς ἐνταφιασμένοι
τρόπον τινὰ εἰς τὴν γῆν, καὶ κεκαλυμμένοι μὲ τὴν
στάκτην καὶ τὰς Ἡφαιστείας ὕλας τοῦ Βεσουβίου,
καὶ οὔτε τὸν τόπον αὐτῶν ἐγνώριζον ἀκριβῶς οἱ ἀρ-
χαιολόγοι. Κατὰ τὸ 1720, ἤγουν 1641 ἔτη μετὰ
τὴν καταστροφὴν αὐτῶν, γερμανὸς τις ἡγεμὼν Φέ-
λων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον περὶ τὸν αἰγιαλὸν τῶν
Πορτικῶν, ἠγόρασεν ἀπὸ τινος χωρικῶν διάφορα τεμμά-
χια ἀγαλμάτων, ἅτινα εἶχεν εὔρεῖν οὗτος σκάπτων
πηγάδιον. Λαβὼν νύξιν ὁ ἡγεμὼν ἠγόρασεν ἀμέσως
καὶ τὸν τόπον, καὶ ἔβαλε νὰ σκάπτωσιν. Ἀγάλμα-
τα, στηῆλαι, διάφορα ἐργαλεῖα, σκεύη, καὶ τὰ τοιαῦτα
ἐπαρρησιάζοντο καθ' ἐκάστην εἰς τοὺς διπλασιαζομέ-
νους κόπους τῶν ἐργατῶν. Ταῦτα ἔσυρον ἀμέσως τὴν
προσοχὴν τῆς Νεαπολιτανικῆς Κυβερνήσεως. Ἐσκα-
ψαν λοιπὸν βαθύτερον, καὶ τέλος φθάσαντες ἕως 80
ποδῶν βάθος, δὲν ἀμφίβαλλον ὅτι ἀνεκάλυψαν μίαν
ἀπότᾶς καταβυθισθείσας πόλεις ὑπὸ τοῦ Ἡφαιστείου.
Δι' ἀμαξῶν μετεφέρθη ἡ ἀνατκαφεῖσα ὕλη ἔξωθεν
τῆς πόλεως, αἱ ἀγυιαὶ ἐκαθαρίσθησαν, καὶ ὁ νεώτερος
κόσμος ἔλαβε τὴν τύχην νὰ εἶδῃ ὡς ἐκ θαύματος
πόλιν πραγματικῶς ἀρχαίαν. Τὴν σήμερον δύναται
τις νὰ περιηγηθῇ τὰς ὑπογείους ὁδοὺς τῶν Πομπηῖων,

νά εἰσέλθῃ εἰς τοὺς οἴκους, καὶ νὰ εἶδῃ ἀπαραλλάκτως πολλὰ ἀξιόλογα λείψανα τῆς ἀρχαιότητος. Οἱ τάφοι τῶν κατοίκων, ὁ ναὸς τῆς Ἰσιδος, δύο θεάτρα, ἀμφιθέατρον, λουτρά ἀξιόλογα, ἀγορά κ τ λ. ἀνεφάνησαν μ' ὅλην τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν μεγαλοπρέπειαν. Τὰ τείχη τῆς πόλεως διαμένουσιν ὄρθια· οἱ στρατῶνες ἐντελῶς διασωζόμενοι, διαφυλάττουσιν ἀκόμη εἰς τοὺς τοίχους των διαφόρους χονδροκαμωμένας ζωγραφίας τὰς ὁποίας οἱ Ῥωμαῖοι στρατιῶται ἐσχεδίαζον τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεώς των. Πολλὰ ζωγραφία μενεαρὰ σχεδὸν χρώματα (στολίζουσαι τὰ ἐστιατήρια, τὰ λουτρά, καὶ τὰ μεγαλήτερα οἰκοδομήματα τῆς πόλεως) ἀνεκαλύφθησαν. Εἰς τὰς οἰκίας, αἵτινες διέμειναν ὅλως ἀβλαβεῖς, εὐρέθησαν διάφορα μαγειρικὰ καὶ οἰκιακὰ σκεύη, ὡς λύχνοι, χύτραι, ὑδρίαι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι περίεργοι καλλωπισμοὶ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀκόμη καὶ ἐν κουβάριον νήματος. Εἰς δὲ τοὺς μεγάλους λιθοστρώτους φαίνονται ἀκόμη τὰ ἴχνη τῶν ἀμαξῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διευθυνόμενα εἰς τὴν θύραν τῆς πόλεως. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ καὶ πολλὰ χειρόγραφα, μ' ὅλον ὅτι ἐστάθη ἀδύνατον, πλην ὀλίγων τινῶν, νὰ τὰ ἐγγίξωσι, διότι ἀμέσως μετεβάλλοντο εἰς κόνιν, καὶ μόλις ἠδυνήθησαν νὰ εὐρωσι περὶ τίνος ἐπραγματεύοντο ὕλης. Ἐσχάτως δ' ἀκόμη εὐρέθησαν τρία Μωσαικὰ, τὰ μεγαλοπρεπέστερα ἴσως τῶν ὅσα μᾶς ἀφῆκεν ἡ ἀρχαιότης· τὸ ἀξιοσημειότερον αὐτῶν παριστᾷ τὴν μάχην τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Δαρείου. Ὅλα δὲ τὰ λείψανα τῶν Πομπηίων ἐτέθησαν τὸ πρῶτον εἰς Μουσεῖόν τι κατὰ τοὺς Πορτίκους, ὅπερ καὶ μετεφέρθη ἀκολούθως εἰς Νεάπολιν, ἐπικληθὲν Βουρβωνικὸν Μουσεῖον. Κατὰ δὲ τὸ 1812 ἀνεσκάφη ὁ περίβολος τῆς πόλεως, ἔχων περίπου 4,500 βημάτων περίμετρον.— Ἀλλὰ τί ἔγειναν οἱ κάτοικοι;

Τεκμήρια τινὰ, ἐξ ὧν καὶ ἡ παντελής ἔλλειψις τοῦ ἀργύρου, καὶ τὰ ὀλίγα ἀνθρώπινα σκελετὰ μαρτυροῦσιν ὅτι ὅλοι ἀναμφιβόλως ἔλαβον καιρὸν νὰ φύγωσι, φέρον-

τες μεθ' ἑαυτῶν ὅλα τὰ πολυτίμα καὶ εὐκίνητοτερα πράγματά των, καθὼς ἀναφέρει μάλιστα καὶ ὁ νεώτερος Πλίνιος, αὐτόπτης γενόμενος τοῦ πράγματος εἰς τὸ πλησιόχωρον Μισσηνόν. Πρέπει δὲ νὰ ἔφυγον οἱ κάτοικοι, ὅτε ἡ στάκτη, ἡ λάσπη καὶ ἡ κίσσηρις, αἵτινες κατακάλυψαν τὴν πόλιν, ἤρχισαν νὰ ἐπιφέρωνται κατ' αὐτῆς. Φαίνεται δὲ καὶ τὴν σήμερον ὅτι μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπανῆλθον πάλιν, καὶ σκάψαντες τὴν στάκτην ἔλαβον τὰ πολυτιμότερά των πράγματα, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα συνέβησαν ὀκτὼ ἄλλαι ῥήξεις κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Ἐκ τῶν διασωθέντων δὲ σκελετῶν τῶν ἀνθρώπων, ἑπτὰ ἄνδρες εὐρέθησαν ἰστάμενοι ἀκόμη εἰς τὴν ὁδόν, ἐξ ὧν ὁ προπορευόμενος ἐκράτει λύχνον εἰς τὴν χεῖρα. Ἄλλος δ' εὐρέθη μὲ πῆραν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἵστατο κάτωθεν ὑψηλῆς τινὸς κλίμακος τῆς πύλης ἐνὸς θεάτρου διὰ νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ τὴν στάκτην· ἀμέσως ὁμως ὅτε ἠθέλησαν νὰ τὸν ἐκβάλωσιν ἐκεῖθεν, μετετρέπη εἰς κόνιν. Καὶ εἰς ὑπόγειον δέ τι ταμεῖον εὐρέθησαν περίπου τῶν εἴκοσι νεκρῶν.

Ἡ Ἡράκλεια, καταποντισθεῖσα ὑπὸ τῆς λάβας, εὐρέθη τὸ αὐτὸ σχεδὸν ἔτος ὡς καὶ οἱ Πομπηῖοι. Αὐτὴν δ' ὤφειλον ν' ἀνασκάψωσι μᾶλλον, ὡς πλουσιωτέραν καὶ μεγαλητέραν πόλιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐργασία ἦτον ἐπίπονος, ὡς ἀπαιτοῦσα ὑπερβολικὴν δαπάνην, καὶ διὰ τὴν συνήθη τῶν Ἰταλῶν Ἡγεμόνων ἀμεριμνησίαν, ἡ πόλις ἀφέθη, καὶ τὰ ἀνεσκαμμένα αὐτῆς μέρη κατακαλύφθησαν πάλιν.

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΥΕΛΟΥ.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις πολλῶν Σοφῶν, ἡ ὑελος δὲν ἦτον ἄγνωστος εἰς τοὺς ἀρχαίους, ἀλλ' ἐγνωρίζετο ἐπίσης, ὡς καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν πλίνθων καὶ τῶν πηλίνων ἀγγείων.

Κατὰ τὸν Πλίνιον, ἡ ἐφεύρεσις τῆς ὑέλου ἐγινε κατὰ συμβεβηκὸς εἰς τὴν Συρίαν. Ἐμποροὶ τινες